

STINAPA INFORMEERT

WAT ZIJN?... INHEEMSE, ENDEMISCHE, EXOTISCHE, EN INGEVOERDE SOORTEN

Eerste artikel over het verwijderen van exotische soorten en het beheer van het Washington Slagbaai Nationaal Park. Voor een goed begrip van wat er gaande is in het Washington Slagbaai Nationaal Park is het belangrijk om sommige begrippen eerst te verklaren. Daarom zullen we in gewone taal en met duidelijke voorbeelden proberen de betekenis van verschillende termen uit te leggen.

-Inheems: Een plant of dier dat verschenen is, overleefd heeft, zich aangepast heeft en zich verder ontwikkeld heeft in een bepaald gebied of ecosysteem, totdat het in balans is gekomen met andere plant- of diersoorten. De soort kan spontaan ontstaan zijn in het gebied, of kan er op natuurlijke wijze in terechtgekomen zijn (dit is het geval met de meeste inheemse soorten op Bonaire). Wees echter voorzichtig, want niet iedere plant- of diersoort die je ziet is inheems, ook al ben je er zelf mee opgegroeid evenals je ouders en grootouders. In de biologie is een paar honderd jaar, of zelfs een paar duizend jaar geen tijdsbestek van betekenis. Het feit dat een bepaalde soort al een paar honderd jaar in het gebied voorkomt betekent nog niet dat het een inheemse soort is of dat de soort in balans is met haar omgeving. Geiten, varkens en ezels zijn niet inheems. De leguaan en de trupial kachó wel.

-Endemisch: Een plant- of diersoort wordt endemisch genoemd als zij enkel in een bepaald gebied voorkomt. Een soort kan endemisch zijn voor een eiland, een land, een nationaal park, of zelfs in sommige trieste gevallen, in gevangenschap. Op Bonaire hebben we enkele endemische vogelsoorten en reptielen, zoals de lora en de 'lagadishi di palu' (boomhagedis).

-Exotisch: Een plant- of diersoort die ergens anders thuis hoort, maar op de een of andere manier in een nieuwe omgeving is terechtgekomen. Met andere woorden; die niet thuis hoort in de omgeving waar ze zich bevindt. Eenmaal geïntroduceerd heeft een exotische soort vier opties; ze kan verdwijnen, ze kan inheems worden (in balans komen met het omringende ecosysteem), ze kan bedreigend (invasief) worden (waarbij ze schade veroorzaken aan echte inheemse soorten door op diens voorraden te gaan interen of ze direct aan te vallen), of het kan een plaag worden (overlast bezorgen aan inheemse populaties tot het punt van bedreiging met uitroeiing of versterking van de balans in het ecosysteem).

-Ingevoerd: Een plant- of diersoort die door mensen naar een gebied is vervoerd die het op normale wijze niet zou kunnen bereiken. De invoering kan opzettelijk of niet-opzettelijk zijn. Bijvoorbeeld de ratten die aan boord van schepen vanuit Europa mee gekomen zijn, zijn niet-opzettelijk ingevoerd. Ezels aan de andere kant zijn een voorbeeld van opzettelijke invoering. Mensen hebben diverse redenen om planten en dieren in te voeren in hun leefgebied: als voedsel (geiten, varkens, kippen, fruitbomen) als lastdier (paarden en ezels), huisdier (honden, katten, slangen, vogels) bouw materiaal (bepaalde boomsoorten), grondstof (aloe, rubberplant), plaagbeheersing (katten om ratten onder controle te houden), siervogels (troepiaal). Enzovoorts.
Geschreven door Fernando Simal, vertaald door Marcel Nahr.

Wilt u reageren of meer informatie: STINAPA telefoon: 717- 8444, info@stinapa.org

NOS TA BIBA DI NATURALES

Traha huntu na un desaroyo duradero pa Boneiru